

Pomagal sem mu za hrbtom: »Spo... spo... spo...«

Pa je butil na dan: »Četrta: spovej očeta in mater vsaj enkrat na leto...«

Ali smo se smejali! Okna so se tresla. Komaj smo se pomirili. Kajpak, da ni prav, če se revežu smejemo, pa nismo mogli drugače. Saj so se meni tudi oni dan smejali, ko sem bral:

»Naj človek pol sveta obleče,
najboljši kruh doma se peče.«

Ena sama črka, pa je bilo vse narobe!

Moj brat je v prvem razredu. Tam se še tožijo med seboj. Toda zdaj jim jo je gospodična učiteljica zasolila. Rekla jim je: Kdor bo koga zatožil, bo zaprt, in kdor bo zatožen, bo tudi zaprt.«

Pri nas pa tožiti več ne znamo. Če si pa sami med seboj račune poravnavamo, pa gospod učitelj hitro zve in nam dá še kaj za nameček.

Velika noč se bliža. Jaz se že učim piruhe sekati. Toliko repe in krompirja sem že razsekal, da me več ne puste v klet. Tudi dobro. Sem bil že večkrat doli (zaprt). Poznam jo dobro.

Zdaj vam pa vsem voščim dosti piruhov. In pa Bog vas varuj, da bi jaz prišel med vas. Ob vse piruhe bi bili....

Matko Krevh:

Žaba.

Ali ste že videli žabo? — Ná — smeh po vseh klopeh! Le krohočite se! Jaz pa stavim deset vreč najdebelejših orehov in koš lešnikov povrhu, da tiste žabe, ki sem jo videl jaz, ko sem šel k Sveti Barbari v Slovenskih goricah k skušnji, vi še niste videli. No, zdaj se pa smejte, če se morete! Ali ste jo videli? — No, torej!

Vprašujete me, kaj sem iskal pri skušnji. Ali sem še učenec ali morda že gospod nadzornik ali celó gospod dekan? — Žal, nisem ne eno ne drugo. Samo

prijaznemu vabilu gospoda župnika od Svete Barbare sem se zelo rad odzval, da namreč poslušam pri skušnji in obedujem pri njegovi mizi. Gospod župnik je za dve glavi večji gospod nego jaz, zato sem se vabila zelo razveselil, ne toliko zaradi skušnje, ker sem skušenj že sit (zaradi neprijetnih spominov!), marveč zaradi obeda. Vedel sem, da bom opoldne lačen — kdo bi tega ne vedel? — zato sem se v duhu in želodcu veselil obeda. Pa ne mislite, da sem kak požeruh! Bog varuj! Razodenem vam skrivnost: z gospodi namreč zato rad obedujem, ker že kolikor toliko znam jesti po gosposki, to je z nožem v desnici, z vilicami pa v levici. Ne, tega pa ne zna vsak!

Ali ste bili že kdaj povabljeni h gospodu učitelju ali gospodu župniku na obed? Kaj ne, še zdaj vas zalije rdečica, ko se spomnite vseh nerodnosti, ki so se vam takrat pripetile. Le pomislite, kako ste pri vstopu tresnili z vrati, da so zažvenketale vse šipe. Preden ste se nerodno priklonili, ste se spotaknili ob preprogo; toliko, da niste padli. Pozdrav ste komaj izjecljali. Obrisati bi se bili morali, pa ste robec doma pozabili. Sitno, kaj ne? Ali ste kaj molili in kako? Na odkazani sedež ste se vsedli ter pri tem butnili s kolenom mizi v nogo, da se je vse na mizi zazibalo. Žlica vam je padla na tla in ko ste jo hoteli pobrati, ste tresnili z glavo ob mizni rob. Pri juhi ste se spekli v jezik, da so se vam oči zalile s solzami. Nož in vilice ste vzeli v roke tako, da je bilo rezilo in zobje zgoraj, ročaja pa spodaj. Ali pa ste škrtali z nožem po krožniku, da je šlo skozi ušesa. Meso vam je padlo na namizni prt, ki ste ga povrhu še polili z omako. Ali naj vam še nadaljujem z opisom vaših nerodnosti? Vročje vam je postalo, kaj ne, tako vroče, kakor je bilo meni takrat, ko sem šel k Sveti Barbari k skušnji, ali bolje, na obed. O, pa takrat nisem bil prav nič neroden! Nasprotno: svojo ulogo sem rešil v vsakem oziru sijajno. Kdo bi se čudil, saj sem v najhujši vročini pri-sopihal na hrib. Dà, bila je julijska vročina!

Sveta Barbara stoji precej visoko v hribu na spodnjem koncu Slovenskih goric. Razgled s tega hriba je prekrasen. Kdor more, naj si ga ogleda! — Takrat

pa, na dan skušnje mi res ni bilo za razgled, ker sem kar medlel od žeje.

Žeja je žeja! Če pride, se je ne moreš ubraniti, dokler je ne pogasiš. Toda ravno v tej točki je treba previdnosti in premagovanja. Alkohol je strup, ki žeje ne pogasi, marveč jo še poveča. O tem so vas gotovo poučili že vaši dobri vzgojitelji. Zmernosti pa je treba tudi pri vodi, kadar ste razgreti ali kadar ste jedli kaj takega, na kar ni zdravo takoj piti vodo, na primer pri kolinah. »Ah, koline!« vzdihujete vi.

Toda jaz trdim še nekaj: so slučaji, ko človek — žejen, da se mu usta sušijo — pri največjem premagovanju ne more piti vode. Boste rekli: »Slaba šala je to! Če je nima, je res ne more piti.« — To že davno vem, vendar ostanem pri svoji trditvi. Radovedni ste, kajne?

Na svojem potovanju k Sv. Barbari se mi je nekaj takega pripetilo.

Odromal sem od doma kar peš. Sicer me je čakala dve uri dolga pot, vendar se je nisem ustrašil; saj me poznate! Pešhoja je zdrava, četudi ne več moderna. Tudi težavna je včasih. Kaj zato! Pa je zato zanimivejša. Na svojem potovanju k Sveti Barbari so me pa zadele tri težave: vročina, žeja in — zašel sem. Rekel sem že, da je bila julijska vročina, torej mi tega ni treba dvakrat praviti. Vročina je povzročila žejo, žejo pa je nategnila — pst, povem pozneje! Samozavestno sem jo mahnil čez hrib in dol, nalašč po drugi poti kakor navadno. Še vprašati nisem hotel ljudi za pot, samo nagovarjal sem jih z »Bog daj srečo dobro!« kakor je tod navada.

Kmalu mi je postalo vroče, da sem moral odpeti suknjo in telovnik. »Čakaj!« sem si mislil, »podam se v hladni gozd ter morda pri tem staknem kakšno gobo.« Sem namreč velik prijatelj teh gozdnih možiceljev. Včasih tudi najdem katerega po pregovoru: slepa kura zrno najde.

Iskal sem torej, iskal — a nisem našel nobene gobe. Pač pa sem zašel, ker sem jo krenil preveč na desno. »Muca zaspana, kaj bo pa zdaj?« sem vzdihnil. Kaj? Vroče mi je postalo še bolj nego prej in ko sem prišel

iz gozda, me je obsijalo solnce tako toplo, da skoro dihati nisem mogel. Le naprej, dokler je še vetra kaj! Lomastil sem po travnatih stezah, nerazvoženih cestah, včasih kar čez drn in strn — toda krščanske hiše nikjer. (Drugih menda pri Sveti Barbari ni, hvala Bogu!) Jojmine, če sem zašel kam v Sibirijo? Vročina je naraščala, žeja pritiskala, da bi bil kar pil iz mlake. Hitel sem naprej, po licu in rokah že skoro ves opraskan. Kaj zato, da bi le prišel do vode! Čez pol ure zagledam streho kmetske hiše. Živijo! Kjer so ljudje, tam je voda. In res! Kmalu sem došel do — studenca. Po razhojeni poti, koder so hodili ljudje po vodo in gonili živino napajat, sem sodil, da je studenec dober. Ne vem, če je vsem čitateljem »Vrtca« in »Angelčka« znano, kakšen je tak studenec v Slovenskih goricah? Pa vam povem — seveda skromno. V breg skopljejo meter do dva metra globok vodnjak, ki ga znotraj obzidajo, zunaj mu pa napravijo nekakšno omaro s streho in z vrati. Poleg ali na strehi leži korec ali žehtar, s katerim zajemajo vodo zase in živino. Živina pije iz korita, ki leži poleg. Pred studencem so pa navadno luže, kar je povsem razumljivo.

In k takemu studencu sem došel. Hvala Bogu, domovina je bila rešena! Studenec je bil ves v senci, zatorej neznansko vabljiv zame, žejnega romarja. Ker sem imel seveda še daleč do Svete Barbare, se nisem bal prehlajenja. Ah, s kakšnim koprnenjem sem stopil k studencu! Tam sem pograbil žehtar ter že hotel zajeti vodo, kar — zamiga nekaj pred menoj! Požene se z lepim lokom v studenec ter izgine v hladni vodi. Bila — je — žaba! Junak sem, toda te preklicane žabe sem se prestrašil zelo hudo, in menda tudi ona mene. Pa vse to je manj ko nič v primeri s tem, kar mi je žaba storila: Vodo mi je skalila, mrcina grda! Mislim, da se je najprej skopala v blatu — po gosposki navadi! — nato se pa šla izprat v čisto studenčnico. Ali je bilo to prav? Ali bi pili vi vodo, v katero je pravkar skočila grda žaba? Ne sovražim žab, ker sem jih že — — nevedoč — jedel; toda bi li pil kalno vodo, v kateri se je na dnu kopalo že sto ali še več žab? In ta predrznost, da mi skoči krak žabji pred nosom v hladno

studenčnico, po kateri sem tako hrepenel! Ali ni bilo to res obupno? »Fej žaba, le sama požri vodo!« sem rekel ter se z junaškim premagovanjem napotil dalje k Sveti Barbari, kjer so mi nudili čiste studenčnice — brez žabe.

Taka je moja zgodba o žabi. Žalostna, kajne? A z njo sem svojo zgorajšnjo trditev dokazal, in zato sem napisal to žabjo povest.

Janko Samec:

Zloba.

Nekoč goloba srečata
dva vrabčka-potepuha,
a nič pred njim ne rečeta,
kot da sta nema, gluha.
Ko pa dospeta malo v stran,
brž eden glasno vpraša:
»Kaj ni res nizek tisti stan,
ki pošte krog prenaša?« —
Tedaj povpraša ga golob:
»Mar tebi tak dopade,
ki je navzoen pobeljen grob,
pa kar mu vseč je — ukrade?«
V sramoti vrabec obmolči.
Sinica z vrha brajde
pa se zasmije: »Hi, hi, hi...
Kar išče kdo, to najde!«